

ובהרה בהיים

גליון שבועי במשנת מרן האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון רמ"ג, פרשת בשלח תשפ"ד

שלחן שבת עם האור החיים

פירוש האור החיים בהגשה מעובדת ובשפה מודרנית ללמדני נשמת צילה ע"ה בת זורה צביה ומאיר ז"ל

אור הישועות

ישועות, סיפורים ועובדות נפלאים בזכות רבינו

תורמים ונושעים!!!

קחו חלק בהפצת הגליון ובספרי רבינו האור החיים הק' ותזכו בעזרת ה' להיות חלק מסיפורי הישועות
צמצמו כעת לטל: 02-8043333

ארגנו שיעור של ששים אברכים בליל ט"ו בשבט שלמדו אור החיים הק' - לא חלפו שבועיים, ובתו של העסקן זכתה למצוא את זיווגה בשעה טובה

באחת השכונות החרדיות, גר יהודי יקר, שסייע רבות לבנות את בית הכנסת השכונתי. הפשיל שרוולים ולקח על עצמו את העול, הוא נתן מעצמו סכום נכבד, והביא נדיבים נוספים, לא צריך לתאר מה הכוונה לבנות בית כנסת, זה 'שאב' אותו, לגמרי, כל כולו, על חשבון העבודה, על חשבון הבית, התמסרות מוחלטת, עד שזכה לברך על המוגמר בחנוכת בית הכנסת.

כשישבו במסיבת חנוכת הבית, עלה בדעתם של אחדים מהמתפללים, שכדאי וראוי לקנות לו מתנה יפה, שידוע שהלימוד וההתעסקות בספר ישוב וחשבו מה אפשר לתת לו. אמר אחד המתפללים, הרי יש לו בת שמתבגרת והולכת, כבר הגיעה לגיל 30 ועדיין לא זכתה לבוא בברית האירוסים.

דיברו כך ודיברו כך, עד שעלה רעיון לארגן לימוד של כמה עשרות אברכים בספר אור החיים הקדוש, שידוע שהלימוד וההתעסקות בספר הקדוש הזה מסוגל לכל הישועות.

הלכו וארגנו שיעור של ששים אברכים בליל ט"ו בשבט, ולמדו 'אור החיים' בהיכל בית הכנסת החדש, שם ישבו ולמדו בספר אור החיים הקדוש, לזכותה שתזכה לזיווג הגון, בלי ידיעת אותו עסקן כמובן.

לא חלפו שבועיים, ובתו של העסקן זכתה למצוא את זיווגה בשעה טובה.

(מתוך שיעורי הגה"ח רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

תפילת ישראל ומשה בעמדם על הים

פירושו, כלפי מידת הדין שהיתה טוענת כנגדם שאין להם זכות להינצל מהמצרים, לפי שהללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה, על זה אמר משה לישראל, תמשיכו להתפלל ולצעוק אל ה', ועל ידי זה תחרישו ותשתיקו את מדת הדין מללמד עליכם חובה.

'ויסעו' קודם 'נטה את ירך'

ומה שאמר הקב"ה למשה 'מה תצעק אלי' נראה לבאר, בהקדם מה שיש להעיר עוד על המשך דברי ה' אליו שאמר לו 'דבר אל בני ישראל ויסעו ואתה הרם את מטך ונטה את ירך על הים ובקעהו' ולכאורה יש לתמוה מהי כוונת ה' באמרו 'דבר אל בני ישראל ויסעו' והלא הים עומד לפניכם, וכיצד יכנסו בתוכו, וכמו כן ודאי אין הכוונה שיסעו לאחוריהם שהלא מצרים עמדו שם. ואם הפירוש הוא לאחר שמשה יבקע את הים, אם כן היה לו לומר תחילה 'הרם את מטך ונטה ירך על הים ובקעהו' ורק לאחר מכן יאמר 'דבר אל בני ישראל ויסעו'.

קטרוג מדת הדין

אלא כך הוא ביאור הענין, שישראל באותה שעה עמדו בפני קטרוג גדול בבית דין של מעלה, שהמלאכים טענו שגם בני ישראל היו עובדי עבודה זרה במצרים כמו המצריים, וכיצד יעשה עתה נס עצום כקריעת ים סוף כדי להציל את ישראל ולהטביע את המצריים. וכנגד קטרוג זה של מידת הדין ראה הקב"ה שאין כח במדת הרחמים לגבור עליה, גם לא על ידי תפילה, וכענין שנאמר (דברים לב, יח) 'צור ילדך תשי' שעל ידי רוע המעשים גורמים ישראל כביכול להתיש כח מדת הרחמים של מעלה אף שהיא רוצה להיטיב.

חיזוק האמונה יועיל לנצח מדת הדין

זהו שאמר ה' למשה 'מה תצעק אלי' לא יועיל לך להתפלל אלי, כי במדת הרחמים הנני רוצה להצילכם, אבל מדת הדין עומדת כנגדי וכביכול מונעת ממדת הרחמים לפעול. ואמר לו ה' שהעצה היחידה שעל ידה יכולים לפעול להם הצלה היא 'דבר אל בני ישראל ויסעו', כלומר, על ידי שיתעצמו ויתחזקו באמונה גמורה בה' אלוהיהם, ויתחילו להיכנס אל הים קודם שיבקע, מעשים טובים אלו יגבירו את כח מידת הרחמים ויחלישו את מדת הדין, ובזכות זה יוכלו להטות את ידו על הים ולבקעהו.

וכך אכן היה, שנחשון בן עמינדב נכנס ראשון אל תוך מי הים קודם שנבקע, וכשהגיע עד צווארו במים, אז אמר לו השם 'אתה הרם את מטך ונטה את ירך על הים ובקעהו' כמבואר בגמרא (סוטה לו, א).

ובזה נתיישבו כל הדקדוקים, שבזמן תפילתו של משה אמר לו ה' שעתה לא תועיל התפילה, לפי שמדת הרחמים רוצה להיטיב אלא שמדת הדין מונעת ממנה, ואין יכולים לה אלא על ידי הוספת מעשים טובים שהם חיזוק האמונה והבטחון הגמור בה' על ידי שיכנסו לים גם קודם שיבקע, ובזכות זה יזכו לקריעת ים סוף.

ה' ילחם לכם ואתם תחרישו. ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו וגו' (יד - יד-טו).

קריאת הפסוקים בפרשה זו מעוררת תהיה, האם צעקתם של ישראל אל ה' ותפילתו של משה באותה שעה שעמדו בין המצרים שמאחוריהם לבין הים שלפניהם, היתה ראויה ומקובלת לפני ה', או שמא לא היו צריכים לעמוד אז בתפילה.

שהרי מתחילה נאמר 'ויצעקו בני ישראל אל ה', ולאחר מכן אמר להם משה 'ואתם תחרישו', ולפי הפשט פירושו שלא תמשיכו לצעוק אל ה', אלא תשקטו, ויש להבין מדוע שלא ימשיכו להתפלל.

וכמו כן יש להבין מה שאמר ה' למשה 'מה תצעק אלי', והלא לכאורה הדבר הראשון והנכון לעשות בעת צרה הוא להתפלל ולצעוק לפני ה'. עוד יש לדקדק בלשון שנאמר לו 'מה תצעק אלי' ולא אמר סתם 'מה תצעק', והלא פשוט שהצעקה צריכה להיות אל ה' בלבד שהוא מנהיג העולם.

זאת ועוד, שלכאורה נראה שתפילתם של משה וישראל התקבלה שהרי מיד לאחר מכן אמר ה' למשה 'אתה הרם את מטך וגו', ואם כן לכאורה ראוי היה יותר לומר להם שתפילתם נתקבלה ושיבקע להם הים, ומדוע נאמר לישראל לשון 'ואתם תחרישו' ולמשה בלשון 'מה תצעק אלי' שמשמע שאין תפילתם ראויה עתה.

ונראה לפרש את דברי משה אל ישראל 'ואתם תחרישו' בשני דרכים.

ה' ילחם לכם גם בלא תפילה כענין חזקיהו

הראשונה היא בדרך הפשט, שכונת משה לומר שהקב"ה ילחם לכם גם אם תשקתו ולא תסיפו להתפלל, והוא על פי מה שמצינו במדרש (איכה רבתי - פתיחתא ל) שהיו ארבעה מלכים בישראל שביקשו מה' לנצח את אויביהם במלחמה, וכל אחד עשה זאת בצורה אחרת. דוד המלך - ביקש שירדוף את אויביו ויכה אותם, אסא המלך - אמר שאין לו כח להורגם ועל כן ביקש שהוא רק ירדוף וה' יכם אותם, יהושפט - לא היה לו כח גם לרדוף ולכך ביקש שהוא רק יאמר שירא ויפולל והקב"ה יכלם, וחזקיהו - אמר שאין בו כח אפילו לא לומר שירא ולהתפלל ועל כן ביקש שהוא יישן על מיטתו והקב"ה יעשה הכל לבדו. זהו שאמר משה לישראל באותה שעה, שאף אם אין בכוחם להתפלל יותר, ה' ילחם לכם כמלחמת חזקיהו בסיסרא, שה' לבדו נלחם להם.

'התייצבו' בתפילה ועי"ז תחרישו למדת הדין

והדרך השניה היא, שבאמת תפילתם של ישראל היתה נצרכת באותה שעה, וזהו שאמר להם משה בתחילת דבריו 'התייצבו וראו את ישועת ה', ולשון 'התייצבו' פירושו שיעמדו בתפילה, וכפי שמצינו לשון זה בחנה שאמרה (ש"א כו, א) 'אני האשה הנצקת עמקה פְּזָה להתפלל אל ה'. ומה שאמר להם 'ואתם תחרישו' תחרישו

גם אתם זכיתם לישועה בזכות רבנו האור החיים הקדוש?

כתבו לנו לפקס: 077-4702681 או למייל המערכת 0774702681@gmail.com

באור ההלכה

נידון הלכתי מרתק במשנת רבינו האור החיים

חידה שבועית:

מה מביא רבינו מתי אמר ה' למשה רבינו 'אתה הרם את מטך ונטה את ירך על הים ובקעהו?'

פתרונות יש לשלוח עד יום רביעי הקרוב לכתובת מייל: p0774702681@gmail.com

או לפקס: 077-4702681

על מנת להשתתף בהגרלה: 1. יש לציין כתובת מדויקת וטלפון. 2. לציין בראש הדף עבור חידון אור החיים ושם הפרשה. 3. התשובה צריכה להיות מתוך דברי האור החיים הק' המובאים במאמר שבירש הגליון. 4. בני חו"ל מתבקשים לכתוב כתובת (אדרעס) בארץ ישראל למקרה של זכיה, שישלח לשם.

בין שולחי התשובות תערך הגרלה על הספר 'חיים כולכם היום'

(חלק תשרי-אדר). דרכי חיים והליכות אדם על פי משנת רבינו האור החיים ז"ע, מסודרים ומחולקים לכל ימות השנה ולמועדים.

שם הזוכה

פרשת נח:

הבחור נחמן דוד אליאס מישי"ק צאנז ירושלים.

עפי' דברי רבינו האור החיים הק' שכר שמירת שבת - משולם בהאי עלמא

עליה לצד שמעלתה גדולה, וכמאמר ז"ל (שמו"ר שם) שקול שבת כנגד כל התורה כולה, וימצאו בכפלים וידעו כי אין זה כי אם מעשה אלקים עכ"ל.

ומבאר הג"ר אפרים פישל פלדמן זצ"ל בספרו ידות אפרים (בפרשתינו) שבדבריו הק' של האוה"ח - שרצה ה' שיקבלו מצות שמירת שבת על ידו ולא ע"י שליח - מונח רעיון עמוק ונפלא.

דהנה ידוע מהספרים הק' דלכך שכר מצוה בהאי עלמא ליכא (קידושין לט:), ואין הקב"ה עובר על כל תליו, משום דהתורה הק' ניתנה ע"י משה שליח ה' והשוכר פועל ע"י שליח אין כאן כל תליו.

נמצא לפי דברי האור החיים הג"ל שרצה ה' שתהיה ידיעתנו ממנו ולא על ידי שליח, על כן בשכר שמירת שבת קודש אשר השיגו על ידו ית' שחילה, ה' משלם שכר מצוה בהאי עלמא.

ניתנה ראש ונשובה לדברי המדרש שבירש דברינו, שלפי זה ניחא דברי המדרש: "כל מה שאתה אוכל בעולם הזה אינו אלא מן הפירות אבל הקרן קיימת לך לעוה"ב" שעבור שמירת שבת, מן ההכרח לשלם גם בזה העולם והקרן קיימת לעוה"ב משום כל תליו.

וזהו שילוף המדרש מהפסוק "והאכלתיך נחלת יעקב אביך" גם בעולם הזה, ומפרש הטעם "כי פי ה' דיבר" בעצמו במצות שבת ולא ע"י שליח כנ"ל, ולכן ההכרח ליהנות גם בעולם הזה, והפירות והקרן נצחיים עכ"ל ודפח"ח.

ויגידו למשה, ויאמר אליהם הוא אשר דבר ה' שפתון שפת קדש לה' מחר (טז, כב-כג).

איתא במדרש בפרשתינו (שמו"ר כה, יב) אמר להם הקב"ה לישראל אם תזכו לשמור את השבת מעלה אני עליכם כאילו שמרתם כל המצוות, ולא עוד אלא כל מה שאתה אוכל בעולם הזה אינו אלא מן הפירות אבל הקרן קיימת לך לעוה"ב שנאמר (ישעיה נח, יד) "והאכלתיך נחלת יעקב אביך כי פי ה' דיבר".

וצריך להבין מנין הוציא המדרש מהפסוק "והאכלתיך נחלת יעקב" שבעוה"ז אוכלים מן פירות והקרן קיימת לעוה"ב.

ויש לבאר בהקדם דברי רבינו האור החיים הקדוש בפרשתינו, שיקדק על הפסוק (טז, כב) "ויגידו למשה, ויאמר אליהם הוא אשר דיבר ה' שבתן שבת קודש לה' מחר" וגו', מכאן משמע שלא הודיעם קודם דבר ה', וקשה איך יכבוש חס ושולם נבואתו על שבת קודש, הרי למדנו רבותינו (סנהדרין פט.) דין נביא הכובש נבואתו חו"ל.

ותירץ האוה"ח הק' וז"ל: "כי השכיל משה כי טעמו הוא שחפץ ה' לנטוע בהם נטע אמונת ויחזקת מצות שבת שתהיה קבלתה וידיעתה ממנו א-ל עליון שלא על ידי שליח תחילה, אלא כשיצאו ללקוט כמנהגם כשיעור הרגיל ליוגמו וימדו וימצאו פי שנים מהרגיל יום יום, יראו ראייה חושית ושכלית כי ה' מצוה להם לכל יטרחו ביום שבת, ומזמין להם מיום ששי צורך יום ז', כדי שבזה תהיה מצוה זו אצלם מקובלת בתוספת קבלת הרצון ומורא גדול מעבור

שבחי חיים

שבחים שנאמרו ע"י צדיקי הדורות על רבינו אור החיים ובמעלת לימוד מתוך ספר האור החיים הק'

חיבתו של הגר"ח שמואלביץ זצ"ל למשנתו של רבנו

הרב הגאון ר' חיים שמואלביץ זצ"ל ראש ישיבת מיר, ה'רפ"ה למד ולעסוק בספר אור החיים, ובשיחות מוסר בישיבה היה מביא קטעים ומאמרים שלמים מספר אור החיים והיה מלכנו ומפרשו בטוב טעם.

וסיפר חתנו הגר"ג ר' יצחק אזרחי מראשי ישיבת מיר, דחותנו היה מחובב מאד את דברי אור החיים הקדוש. וכן מנהגו היה לפקד את ציון רבנו אור החיים הקדוש כמה פעמים בשנה, וכשהיה אומר לפעמים פשט הכתוב לא כאור החיים הקדוש, היה גם כן נוטע לציין דרבנו לבקש מחילה.

מכבודו אם פגע בו חס ושולם. וכן ספר הרה"ח ר' יחיאל זילברברג שהיה נוכח בשבת קדש בקדושה רבה עם הגאון ר' חיים זצ"ל, ואמר פשט באחד מפסוקי הפרשה שלא כדברי האור החיים, ומיד הוסיף למחר אלך לציגונו הקדוש לבקש ממנו מחילה, ובודאי ימחל לי.

(פניני אור)

קדושת השבת של רבנו

גם בסתר משכית חדרו התנהג בסדר

מופלא, בכל לילה ולילה קבע משמרות לתורה נגד ספירה וספירה, הנרמזת בה, ובלייל ששי הרומזת ליסוד, הספירה התשיעית, התעסק בפרד"ס, ויזכר רוחו מכל סיג וחלילה הנאחזים בנפש במשך ששת ימי השבוע מצד טבע החמר העפריי, ויתעתד לקבל זיו העליון שפוע מרום ולהתענג מזיו כבוד עליון, נשמת יתרה, ביום נפש האלקים וישבת ממלאכה הוא יום השביעי, יום מנוחה, וביום השביעי התנוצץ בו אור מפלא רום מעלה, ונחה עליו רוח טהורה, ויצהל פניו כל קבל הנאספים, ויגל באזנם ארחות ישר המובילים אל ההצלחה המאשרת תכלית רצון האלקי, ויערך לפנייהם גדלת היום אשר אין ערוך אליו. ויהי בלייל מוצאי שבת קדש, התעטף במעטה הוד, ובלב מלא הדרה הפרידה נשמתו היתרה מאתו ותפן אליה משכן עזה עד שובה אליו.

(מעשה הצדיקים, ר' אברהם אבן סוסאן)

מלהיב הלבבות בשלהבת העולה מאליה

'אחריו כל אדם ימשך כשהוא נותן קולו בנעימה, ומלהיב הלבבות בשלהבת העולה מאליה ביראת ה' טהורה'.

(הגאון רבי אפרים זלמן מרגלית זצ"ל בהסכתו לספר חפץ ה')

רבים ישתו בצמא דבריו

הנעימים

מדבריו שותים צמאים לדבר ה'... לקחו יערף פמטר, חוצב להבות אש ביראת ה' ואהבתו, כי הוא פסוקה לבדו היא שמלתו לאורו ילכו רבים ישתו בצמא דבריו הנעימים'.

(הגאון רבי שמעון אשכנזי זצ"ל אבדק"ק דאבראמי בהסכתו למהדורה מהספר 'אור החיים')

לימוד ושינון בתורתו של האור החיים הק'

על מנת לעודד את הלימוד וההבנה בפירושי הקדוש יוצאין מכון 'לאור באור החיים' במיזם שבועי של מבחן שבועי נושא פרסים שיערך בעזרת ה' מידי מוצש"ק בשעה 22:00 בקו טלפון ייחודי מבית פון קליק.

או אך משתתפים:

מחייגים במוצ"ש לקו הטלפון:

09-3750181

מקיישים את קוד החידון: 12972

ומצטרפים לחידון.

המשתתף שיגלה את הבקיות המרשימה ביותר יקבל ב"ה שי מיוחד.

חייגו: 073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליטיא

מחוברים לחיים

תורתים סטים ורזאים ישועה

לפרטים: 02-8043333

זבקים בתורת ה'אור החיים'

ט השו"ן שנת ה'תשס"ו

"חיים כולכם היום"

ליקט נבחרות של רבינו האור החיים ז"ע ודפיסה ונתנה לזכר דברי רבותינו וזוהי סדר השנה קטנים מוסתים לעיני כל עם על פי סדר השנה מנות מהחז"ל נמשכת רבע שנה שבו חיים

מאיר' את המשנה

מוקד הזמנות 1800-22-55-56

לפני כחמישים השנים הופיעו